

GR Sociaal
Sociale Dienst Drechtsteden X Drechtwerk

Planning voor procedure:

Dagelijks Bestuur: 13 november 2023

Algemeen Bestuur: 7 december 2023

VOORSTEL ALGEMEEN BESTUUR

Soort notitie: Bestuurlijke opdrachtomschrijving		Datum 23 november 2023
Portefeuillehouder R. de Meij	MTlid/Opgavemanager D.J. van Maanen	Steller V. Bal / M. Reedijk

Onderwerp

Bestuurlijke opdracht verkenning bijdrage van de GR Sociaal aan verminderen financiële problematiek gemeenten

Voorstel

1. Instemmen met de bestuurlijke opdracht;
2. Informeren van colleges over bestuurlijke opdracht met bijgevoegde aanbiedingsbrief.

Bevoegdheid

Algemeen Bestuur (op grond van artikel 12 van de GR Sociaal).

Samenvatting

De doelstelling van de bestuurlijke opdracht is het in kaart brengen van mogelijkheden die de GR Sociaal ziet om binnen haar verantwoordelijkheden bij te dragen aan het beheersbaar houden van de kosten in het sociaal domein voor gemeenten, rekening houdend met de noodzaak van het werken aan toekomstbestendige ondersteuning in het sociaal domein waar ondersteuning beschikbaar blijft voor inwoners die dat nodig hebben.

Door het uitvoeren van deze opdracht wordt op slechts een deel van het totale (financiële) vraagstuk van gemeenten ingegaan. Gemeenten zijn daar zelf mee aan de slag. Daarnaast kennen veel van de taken die vallen onder de scope van deze opdracht vallen een overlap of snijvlak met lokale taken. Voor beide punten geldt dat er afstemming plaats moet vinden met gemeenten.

Toelichting op het voorstel

Aanleiding

Gemeenten staan voor financiële uitdagingen, onder andere door 'het financieel ravijn' dat veroorzaakt wordt door de landelijke wijziging in financieringssystematiek voor gemeenten. Het sociaal domein is een grote post binnen de gemeentelijke begroting en daarin heeft het ONS-D aanleiding gezien om, naast dat gemeenten uiteraard zelf zoeken naar oplossingen, de GR Sociaal en de GR DG&J te vragen in kaart te brengen wat zij kunnen bijdragen aan het verkleinen van deze financiële uitdagingen.

Door in te stemmen met de bestuurlijke opdracht geven de AB's hun eigen organisaties de opdracht om mee te denken met gemeenten. Overigens is het niet zo dat de GR Sociaal wacht met het inbrengen van kansrijke voorstellen tot deze opdracht, het voorstel van Powerful Ageing, dat naar verwachting het gebruik van huishoudelijke ondersteuning kan dempen of uitstellen, is daar een voorbeeld van.

Beoogd resultaat

Het resultaat van deze opdracht is om aan de hand van tijd- en impactscenario's in kaart te brengen welke mogelijkheden de GR Sociaal ziet om binnen haar verantwoordelijkheden bij te dragen aan het beheersbaar houden voor gemeenten van de kosten in het sociaal domein.

Argumenten

1.1 De bestuurlijke opdracht helpt op korte termijn omgaan met financiële uitdagingen

Gemeenten staan voor financiële uitdagingen, onder andere door 'het financieel ravijn' dat veroorzaakt wordt door de landelijke wijziging in financieringssystematiek voor gemeenten. De GR Sociaal en de GR DG&J gaan in kaart brengen wat zij kunnen bijdragen aan het verkleinen van de financiële uitdagingen.

1.2 De bestuurlijke opdracht helpt op lange termijn omgaan met toenemende schaarste

Behalve bovengenoemde wijziging in de financieringssystematiek zijn ook andere ontwikkelingen relevant voor de ontwikkeling van het volume en de kosten van het sociaal domein en daarmee voor de financiële uitdagingen waar gemeenten begrotingstechnisch voor staan. De vraag naar jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning is de afgelopen jaren sterk gestegen. Demografische ontwikkelingen maken dat naar verwachting de vraag zal blijven stijgen komende jaren. De bestuurlijke uitdaging voor de komende jaren is om in tijden van toenemende schaarste aan mensen en middelen de juiste ondersteuning te kunnen bieden aan de kwetsbare inwoners van de Drechtsteden die dit nodig hebben. Slimmer omgaan met de beschikbare middelen en arbeidskrachten is een must.

Kanttekeningen

1.1 Verschillen tussen GR-en en gemeenten.

De GR Sociaal bedient zeven gemeenten en de GR DG&J bedient tien gemeenten. Binnen de deelnemende gemeenten verschilt de grootte en het tijdspad van de financiële uitdagingen op gemeenteniveau.

1.2 Inzicht in mogelijke keuzes

Het gaat bij deze bestuurlijke opdracht in eerste aanleg om het verkrijgen van inzicht aan welke knoppen te draaien zijn. Dat staat nog los van de uiteindelijke keuzen er gemaakt kunnen worden in het daadwerkelijk bijdragen aan de financiële problematiek. Bovendien zal in sommige gevallen de besluitvorming lokaal moeten plaatsvinden. Wanneer blijkt dat lokale keuzes frictiekosten veroorzaken bij de GR Sociaal, dan zal dat in kaart worden gebracht.

1.3 Inzet van medewerkers

De bestuurlijke opdracht betreft een ambitieuze opdracht die in een drukke periode (o.a. opstellen begroting, voorjaarsbrief en jaarrekening) een forse druk legt op medewerkers vanuit beleid en de financiën. Vanuit het MT van de GR Sociaal wordt beoogd hier gebalanceerd mee om te gaan, wat mogelijk consequenties heeft voor prioritering op andere dossiers.

Consequenties

Financiële consequenties

Het uitvoeren van de bestuurlijke opdracht heeft op dit moment geen financiële consequenties. Financiële consequenties van de voorstellen zijn onderdeel van de bestuurlijke opdracht. Op het spoor van innovatie kan het ook zijn dat de kosten voor de baten uit gaan. Niet alle opbrengsten zullen hetzelfde tempo lopen.

Personele en organisatorische consequenties

Het uitvoeren van de bestuurlijke opdracht heeft op dit moment geen personele en organisatorische consequenties voor de GR Sociaal.

Per gemeente wordt één contactpersoon gevraagd om te fungeren als aanspreekpunt voor de GR Sociaal, te zorgen voor afstemming en advisering binnen de eigen gemeenten

Juridische consequenties

Het uitvoeren van de bestuurlijke opdracht heeft op dit moment geen juridische consequenties.

Relatie met andere beleidsvelden, organisaties en duurzaamheid

Het uitvoeren van de bestuurlijke opdracht wordt samen met gemeenten en de GR DG&J opgepakt. Het proces zal naast de reguliere P&C cyclus lopen.

Fatale termijn

Niet van toepassing.

Advies en draagvlak

De bestuurlijke opdracht is op ambtelijk niveau afgestemd met de GR DG&J en met het regionale overleg van gemeentesecretarissen (ONS-D).

Verdere procedure en uitvoering

Het voorliggende voorstel wordt op 23 november besproken met het OGO. Zij zullen het AB voorzien van een advies op het voorstel.

Het AB van de GR DG&J besluit op 14 december over bestuurlijke opdracht. Indien akkoord in beide AB's, wordt de bestuurlijke opdracht ter informatie aan de colleges gezonden met bijgevoegde aanbiedingsbrief. Eventuele communicatie richting de gemeenteraad is aan de gemeenten zelf.

Het uitvoeren van de bestuurlijke opdracht wordt, in samenwerking met de GR DG&J, langs de volgende lijnen opgepakt:

- Interne inspiratie: De medewerkers van de organisaties van de GR Sociaal (SDD en Drechtwerk) en GR DG&J worden gevraagd om actief mee te denken aan mogelijke maatregelen op het gebied van beleid, bedrijfsvoering, samenwerking en innovatie.
- Ambtelijke afstemming: Met de hierboven genoemde contactpersonen van gemeenten wordt, in een nog te vormen werkgroep, afgestemd hoe eventuele maatregelen samenhangen met lokale taken en ombuigingen. Daarnaast worden het ONS-D (gemeentesecretarissen), OGO (managers) en RCO (controllers) periodiek meegenomen in de voortgang en eventuele keuzes of knelpunten. Er wordt een projectstructuur en -planning opgesteld, waarin voldoende 'checks en balances' worden ingebouwd om mogelijke oplossingsrichtingen of alternatieven te 'challengen'.
- Bestuurlijke betrokkenheid: Een bestuurlijke stuurgroep (Ronald de Meij vanuit GR Sociaal en Joanne Blaak-van de Lagemaat vanuit GR DG&J) denkt mee in de voortgang van de uitvoering van de bestuurlijke opdracht. De bestuurlijke stuurgroep zorgt ook voor verbinding richting beide AB's. Er zal ook een gezamenlijk DB worden ingepland om de voortgang met elkaar te bespreken

Communicatie

Proactieve externe communicatie met betrekking tot de bestuurlijke opdracht is niet omdat de bestuurlijke opdracht een procesvoorstel betreft. Er wordt wel een antwoordbericht opgesteld voor het geval dat media vragen stellen.

Interne communicatie richting medewerkers wordt zo snel als mogelijk opgepakt.

Bijlagen

- Bestuurlijke opdracht: Verkenning bijdrage van de GR Sociaal aan verminderen financiële problematiek gemeenten.
- Aanbiedingsbrief aan colleges Drechtstedengemeenten.